

Paulina Olechowska*
Kamil Anders, Weronika Apolinarek,
Miłosz Beśka, Lena Cerniewska, Zuzanna Janik,
Emilia Karasek, Iga Lachowska, Matylda Rozpędek**

Raport: Pandemia COVID-19 w obrazie szczecińskich mediów (wybrane zagadnienia)¹

Pandemia COVID-19 spowodowała zmiany w wielu obszarach życia społecznego i gospodarczego. Była nie tylko trudno uchwytna medycznie, ale i społecznie, i komunikacyjnie. Narzucony reżimami sanitarnymi dystans fizyczny wpłynął na każdą z form wymiany informacji – bezpośredniej i pośredniej. Tworzone przez media informacje dotyczące pandemii powstawały w różnych komunikacyjnych obiegach: indywidualnych, grupowych, instytucjonalnych i medialnych. Niepewność, strach i lęk o zdrowie; szerząca się w mediach społecznościowych dezinformacja; próba wypracowania przez różne grupy wydawców i nadawców modelu biznesowego gwarantującego przetrwanie czasu pandemii; pytanie o rolę mediów lokalnych w obrazowaniu pandemicznej rzeczywistości – wpłynęły zarówno na treść przekazów medialnych, jak i warsztat pracujących w redakcjach dziennikarzy. Zagadnienia te były szeroko dyskutowane przez studentów kierunków dziennikarskich Uniwersytetu Szczecińskiego.

Efektem analiz jest niniejszy raport, będący próbą uchwycenia najistotniejszych cech przekazów szczecińskich mediów poświęconych pandemii COVID-19 w 2021 roku. Zaprezentowane poniżej dane ilościowe i jakościowe (analiza zawartości) opierają się głównie na prezentacji form przekazów oraz dominujących obszarów tematycznych. Raport ten jest również diagnozą

---

* Dr hab. Paulina Olechowska, Instytut Literatury i Nowych Mediów Uniwersytetu Szczecińskiego.

** Kamil Anders, Weronika Apolinarek, Miłosz Beśka, Lena Cerniewska, Zuzanna Janik, Emilia Karasek, Iga Lachowska, Matylda Rozpędek, studenci I roku (2021/2022) kierunku Dziennikarstwo i Zarządzanie Mediami na Uniwersytecie Szczecińskim.

¹ Raport przygotowany w ramach przedmiotu „Instrumentarium badawcze mediów”.

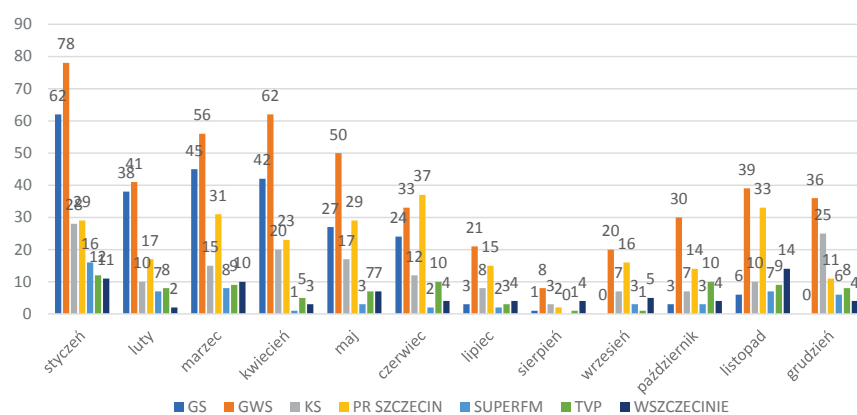
braków, są nimi formy publicystyczne oraz dziennikarstwo społeczne, wymagające tworzenia silnych i trwałych relacji z odbiorcami, których w okresie pandemii trzeba było zdefiniować na nowo i na nowo zrozumieć ich oczekiwania.

Paulina Olechowska

■ Wprowadzenie (liczba, forma i sposoby wizualizacji badanych przekazów)

Celem raportu jest przedstawienie, jak szczecińskie media opisywały pandemię COVID-19 w lokalnej rzeczywistości, oraz które z obszarów życia społecznego były najczęstszym przedmiotem tegoż opisu. Dla jak najszerzej prezentacji zagadnienia analizą objęliśmy możliwie najbardziej zróżnicowane media. Prasę: „Głos Szczeciński” (GS), „Gazetę Wyborczą Szczecin” (GWS) oraz „Kurier Szczeciński” (KS); radio: Polskie Radio Szczecin (PR Szczecin) i Super FM; telewizję: TVP Szczecin oraz regionalny portal wSzczecinie.pl. Ze względu na obszerność materiału badawczego, ograniczony czas realizacji badań oraz narzucone przez wydawcę „Kroniki Szczecina 2021” wymagania redakcyjne, w raporcie zaprezentowano jedynie wybrane kategorie analizy zawartości, koncentrując się na prezentacji głównych obszarów tematycznych treści badanych szczecińskich mediów z 2021 roku. Analizą objęto tylko i wyłącznie dostępne na internetowych stronach treści, zawierające słowa-klucze: pandemia, COVID-19 oraz Szczecin.

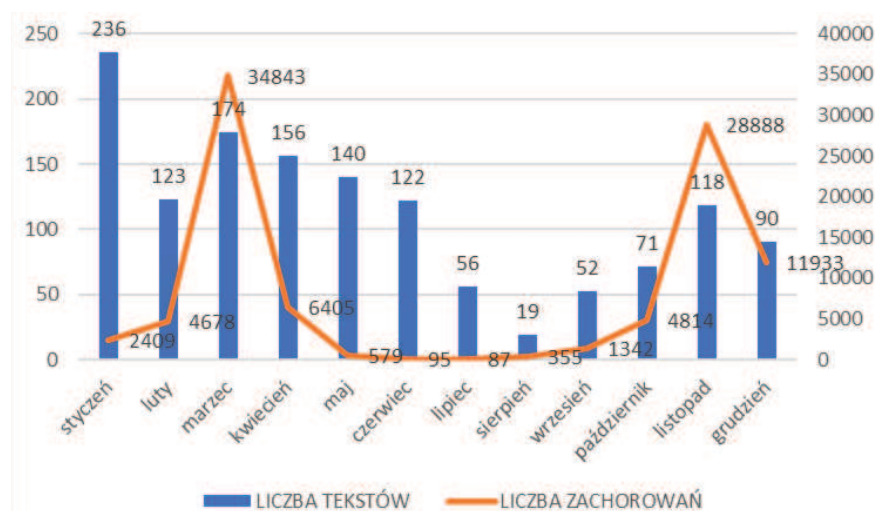
Wykres 1. Liczba badanych przekazów w szczecińskich mediach w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne.

Analizą objęto łącznie 1357 materiałów dziennikarskich, najczęściej na temat pandemii COVID-19 publikowały: GWS – 474 teksty, PR Szczecin – 257 oraz GS – 251. Jak wynika z zaprezentowanych na powyższym wykresie danych, częstotliwość ukazywania się badanych treści była uzależniona od tzw. fali pandemii. Od stycznia do maja 2021 roku (tzw. czwarta fala pandemii) ukazało się 829 tekstów (co stanowi 61% ogółu badanego materiału); w okresie pomiędzy falami opublikowano 197 tekstów (14,5%); w miesiącach wrzesień–grudzień 2021 roku ukazało się 331 tekstów (24,4%). Poniższy wykres wskazuje zależność pomiędzy liczbą uwzględnionych w raporcie przekazów a liczbą zachorowań na COVID-19.

Wykres 2. Frekwencja badanych publikacji w stosunku do liczby zachorowań na COVID-19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Ministerstwa Zdrowia, <https://www.gov.pl/web/koronawirus/wykaz-zarazen-koronawirusem-sars-cov-2>.

Spośród wszystkich badanych przekazów zdecydowaną większość stanowiły publikacje o charakterze informacyjnym – 1137 (83,78%). Była to dominująca forma wypowiedzi zarówno w prasie (łącznie 776 przekazów: GWS – 365; GS – 249; KS – 162), jak i mediach elektronicznych (łącznie 361: PRS – 201; Super FM – 51²; TVP – 51; wSzczecinie.pl – 58). W badanym przekazy domi-

² Rozbieżność liczby badanych przekazów rozgłośni radiowych wynikała z odmiennej konstrukcji ich stron internetowych.

nowały krótkie formy (głównie notatki, wzmianki), dotyczące liczby zakażeń i zgonów w regionie (w GWS cyklicznie ukazywały się materiały statystyczne), ale publikowano także te będące sprawozdaniem z konferencji prasowych instytucji podejmujących tematy nawiązujące do pandemii (np. konferencja Sekretariatu ds. Młodzieży Województwa Zachodniopomorskiego poświęcona problemom młodzieży w czasie pandemii³). Pojawiały się również obszerniejsze formy raportowe, np. sprawozdanie zatytułowane „Rok z koronawirusem SARS-CoV-2 w Polsce. Dwa dni później potwierdzono go w Zachodniopomorskiem”⁴. Chronologicznie opisano w nim wydarzenia, które zapoczątkowały pandemię COVID-19 w Polsce. Spośród zakwalifikowanych do tej kategorii przekazów nie zabrakło i tekstów o organizowanych przez instytucje akcjach wspierających osoby zakażone wirusem COVID-19, jako przykład można wskazać materiały PRS, będących relacją z akcji oddawania przez więźniów krwi osobom zakażonym⁵. Nie zabrakło tematów okołopandemicznych, jak ten o Sylwii Burnickiej-Kalischewskiej, która z powodu wiosennego lockdownu udzielała lekcji śpiewu online⁶.

Kolejną wyodrębnioną w badaniu formą wypowiedzi były przekazy publicystyczne – najczęściej artykuły publicystyczne (108), komentarze (7), jeden felieton. Łącznie było ich 116 (GWS – 97; TVP – 11; wSzczecinie.pl – 5; GS – 2; SuperFM – 1; KS oraz PR Szczecin – 0).

Najmniej liczną kategorię stanowiły teksty pograniczne, w tym wywiady – 79, reportaże – 17, debaty – 8. Łącznie w badanych przekazach było ich 104 (PR Szczecin – 56; TVP – 21; GWS – 12; wSzczecinie.pl – 9; SuperFM – 6; GS oraz KS – 0).

W zdecydowanej większości na temat pandemii rozmawiano z ekspertami, m.in. z Miłozem Parczewskim, specjalistą w dziedzinie chorób zakaźnych szpitala SPWSZ w Szczecinie, członkiem Rady Medycznej przy Premierze RP⁷

³ L. Wójcik, *Problemy młodych w czasach pandemii. Sekretariat ds. Młodzieży Województwa Zachodniopomorskiego na konferencji prasowej*, <https://gs24.pl/problemy-mloдых-w-czasach-pandemii-sekretariat-ds-mloдых-województwa-zachodniopomorskiego-na-konferencji-prasowej/ar/c1-15769520> (dostęp 24.08.2021).

⁴ S. Wasilewski, *Rok z koronawirusem SARS-CoV-2 w Polsce. Dwa dni później potwierdzono go w Zachodniopomorskiem*, <https://gs24.pl/rok-z-koronawirusem-sarscov2-w-polsce-dwa-dni-pozniej-potwierdzono-go-w-zachodniopomorskiem/ar/c14-15471672> (dostęp 04.03.2021).

⁵ A. Łukaszek, M. Elmerych, *Wzrasta ilość oddawanej krwi. Krwiodawcy stoją w kolejkach*, <https://radioszczecin.pl/1,403169,wzrasta-ilosc-oddawanej-krwi-krwiodawcy-stoja-w-> (dostęp 26.03.2021).

⁶ D. Zamolska, *Profesor Sylwia Burnicka-Kalischewska | „Lekcje śpiewu online nie zastąpią tradycyjnego nauczania...”*, <https://radioszczecin.pl/172,6988,profesor-sylwia-burnicka-kalischewska-lekcje-spi> (dostęp 25.01.2021).

⁷ J. Kowalewska, *Prof. Parczewski z Rady Medycznej: Wirusa krążącego w populacji jest bardzo dużo. Jestem przerażony*, <https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,27864229,profesor-parczewski-jestesmy-na-wojnie-hybrydowej-z-koronawirusem.html> (dostęp 01.12.2021).

oraz dr Magdą Wiśniewską, szefową szpitali tymczasowych⁸. Głównym tematem rozmów były szczepionki. Z Hanną Mojsiuk, prezesem Państwowej Instytucji Gospodarczej⁹ oraz z Małgorzatą Kapłan ze stacji sanitarno-epidemiologicznej poruszono np. kwestię egzekwowania szczepień przez pracodawcę¹⁰.

W drugiej połowie roku na łamach badanych mediów ukazało się dziesięć wywiadów z różnymi ekspertami, np. Joanną Jursą-Kuleszą ze szpitala wojewódzkiego, Tomaszem Kubiakiem – ratownikiem, a także Magdą Wiśniewską – kierowniczką szpitala tymczasowego. Jednym z materiałów była rozmowa z Tomaszem Fornalskim¹¹, a opisywana sprawa odbiła się szerokim echem w mediach ogólnopolskich (m.in. TVN24, „Gazecie Wyborczej”). Sprawa szczecińskiego lodowiska, działającego „pod przykrywką” kwiaciarni podczas narodowych obostrzeń pandemicznych, została umorzona. Sanepid co prawda nałożył dwie wysokie finansowe kary na właściciela ślizgawki, ten jednak odwołał się od decyzji i wygrał – Wojewódzki Sąd Administracyjny uchylił wyrok Sanepidu (w uzasadnieniu można przeczytać, że tylko podczas stanu wyjątkowego, rząd może ograniczyć działanie działalności gospodarczej).

Nie zabrakło również rozmów o wpływie pandemii na zdrowie psychiczne. Był to główny temat wywiadów radiowych m.in. z wojewodą zachodniopomorskim Zbigniewem Boguckim¹², prezydentem miasta Piotrem Krzystkiem, Radosławem Lubczykiem¹³ (posłem klubu Koalicja Polska), czy ze szczecińskim raperem Winim¹⁴.

Spośród tekstów publicystycznych ukazały się również formy reporterskie. Były to m.in. relacje dziennikarzy z telefonicznych zapisów na szczepienia¹⁵,

⁸ Kb, *Liczba zakażonych spada. Rozmowa z dr n. med. Magdą Wiśniewską*, <https://szczecin.tvp.pl/54005294/rozmowa-z-dr-n-med-magda-wisniewska> (dostęp 26.05.2021).

⁹ Ksz, *Przedsiębiorcy chcą wiedzieć o szczepieniach pracowników*, <https://24kurier.pl/ekurier/przedsiębiorcy-chca-wiedziec-o-szczepieniach-pracownikow/> (dostęp 24.11.2021).

¹⁰ *18:03 w poniedziałek*, <https://super.fm/wiadomosci/587/1803-w-poniedzialek> (dostęp 09.03.2021).

¹¹ J. Kowalewska, *„To był akt desperacji”. Właściciel lodowiska tłumaczy, dlaczego urządził kwiaciarnię na lodzie*, <https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,26662915,to-byl-akt-desperacji-wlasciciel-lodowiska-tlumaczy-dlaczego.html> (dostęp 07.01.2021).

¹² *Rozmowa z wojewodą zachodniopomorskim Zbigniewem Boguckim*, <https://szczecin.tvp.pl/56030375/rozmowa-z-wojewoda-zachodniopomorskim-zbigniewem-boguckim> (dostęp 24.09.2021).

¹³ A. Kutys, *„Jeśli rząd czegokolwiek zabrania, to musi być jakaś rekompensata”*, <https://radioszczecin.pl/1,418911,jesli-rzad-czegokolwiek-zabrania-to-musi-byc-jak> (dostęp 04.02.2021).

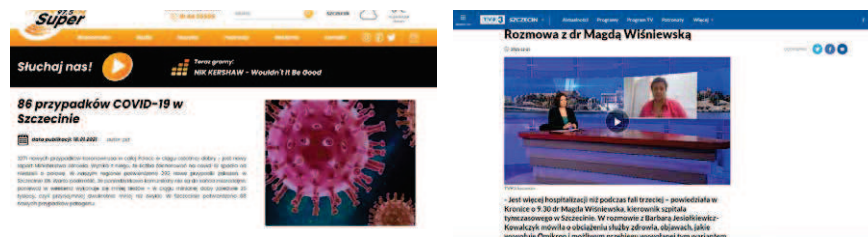
¹⁴ K. Nieradka, *Raper po przejściach: refleksja nad życiem i mgła pocovidowa*, https://radioszczecin.pl/1,422185,raper-po-przejściach-refleksja-nad-życiem-i-mgła?fbclid=IwAR1MfyuKOPD5QHww3KleRxJ102z9p0W7ev2CGuxRuMon1_JSqwTkVm4eIR0 (dostęp 16.04.2021).

¹⁵ P. Szyliński, *Kilkadziesiąt połączeń i trzy godziny z telefonem. Nie było łatwo zarejestrować się na szczepienia na COVID-19*, https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,26688255,jak-nad-ranem-zarejestrowalem-rodzicow-na-szczepienia-przeciw.html?fbclid=IwAR35F39_w9EjvueBMJQvMjgWoMXGf8DxQMriDTOSBh2hRf-k4_Pk52XwiUI (dostęp 15.01.2021).

z punktu szczepień na Netto Arenie¹⁶ czy z nocy, gdy ponownie otworzyły się ogródki restauracyjne¹⁷. Podkategorię reportażu stanowiły formy interwencyjne, jedną z nich był tekst GS – *Jak mam zaszczepić mamę? – pyta Czytelnik. NFZ odsyła do Rzecznika Praw Pacjenta*¹⁸. Formy interwencyjne przybierały również teksty publicystyczne GWS, przykładem mogą być wyjaśnienia rzecznika SPWSZ w Szczecinie Zdrojach w kwestii przestrzegania wymogów sanitarnych przez pacjentów na korytarzach przyszpitalnej przychodni¹⁹. Wśród pozostałych gatunków publicystycznych nie mogło zabraknąć komentarzy. Ojciec Tomasz Dostatni wyjaśniał, jak wyglądał jego pobyt w szpitalu podczas infekcji COVID-19²⁰; dyrektorzy szczecińskich szkół i restauratorzy oceniali tzw. poluzowanie obostrzeń²¹.

Kolejną wyodrębnioną w badaniu formą badanych przekazów stanowiły wizualizacje, poprzez którą rozumiemy wszelkie pozatekstowe formy przekazu treści (zdjęcia, infografiki, infografie).

Foto 1. Wybrane elementy wizualizacji treści dotyczących pandemii w szczecińskich mediach

¹⁶ S. Wasilewski, *Szczepienia na koronawirusa w Szczecinie. Tak wygląda punkt w Netto Arenie. Kolejni seniorzy przyjmują preparaty*, <https://gs24.pl/szczepienia-na-koronawirusa-w-szczecinie-tak-wyglada-punkt-w-netto-arenie-kolejni-seniorzy-przyjmuj-preparaty-zdjecia-wideo/ar/c14-15408728> (dostęp 26.01.2021).

¹⁷ A. Szkoćki, M. Jędrzejewska, *Ogródki restauracyjne w Szczecinie otwarte chwilę po północy. Tłumy stęsknionych klientów*, <https://gs24.pl/ogrodki-restauracyjne-w-szczecinie-otwarte-chwile-po-polnocy-tlumy-stesknionych-klientow-zdjecia-15052021/ar/c1-15613801> (dostęp 19.05.2021).

¹⁸ B. Skarul, *Jak mam zaszczepić mamę? – pyta Czytelnik. NFZ odsyła do Rzecznika Praw Pacjenta*, <https://gs24.pl/jak-mam-zaszczepic-mame-pyta-czytelnik-nfz-odsyla-do-rzecznika-praw-pacjenta/ar/c14-15431477> (dostęp 09.02.2021).

¹⁹ *Szpital tymczasowy nadal funkcjonuje. Rozmowa z Bogną Bartkiewicz*, <https://szczecin.tvp.pl/54527286/szpital-tymczasowy-nadal-funkcjonuje-rozmowa-z-bogna-bartkiewicz> (dostęp 25.06.2021).

²⁰ T. Dostatni, *O. Dostatni: Jestem człowiekiem, który wrócił z innej planety. I już wiem, że potrzebne są restrykcje*, <https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,27868509,jestem-czlowiekiem-ktory-wrocil-z-covidowej-planety-i-dlatego.html> (dostęp 09.12.2021).

²¹ A. Maksymiuk, *Luzowanie obostrzeń. Restauracje w Szczecinie znów otwarte. Na jakich zasadach zjemy w środku?*, <https://gs24.pl/luzowanie-obostrzen-restauracje-w-szczecinie-znow-otwarte-na-jakich-zasadach-zjemy-w-srodku/ar/c3-15636062> (dostęp 28.05.2021).

cd. foto 1

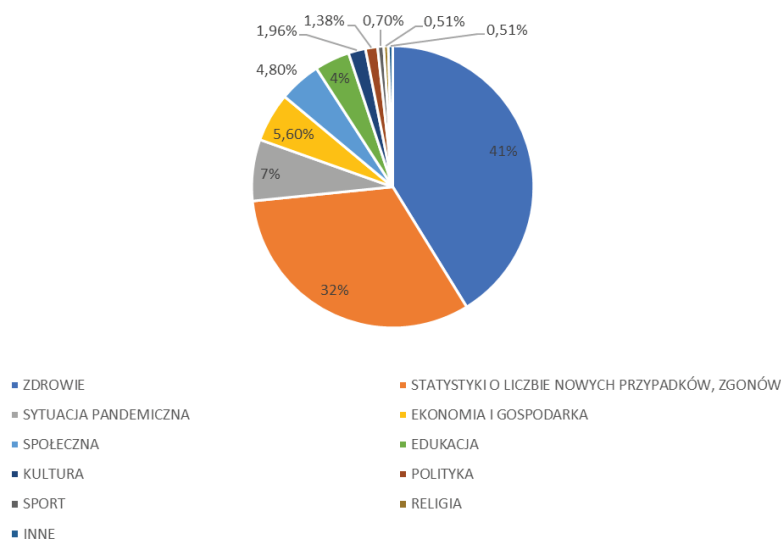
Źródło: www.gs24.pl; https://szczecin.tvp.pl; https://super.fm; https://szczecin.wyborcza.pl.

W przypadku tekstów prasowych większość materiałów zawierała zdjęcia, co jakiś czas pojawiały się materiały wideo lub interaktywne mapy punktów szczepień (GWS). Media elektroniczne zamieszczały materiały audio i wideo.

■ **Dominujące obszary tematyczne (próba charakterystyki)**

Uwzględnione w raporcie przekazy zostały skategoryzowane w jedenaście głównych kategorii tematycznych, o przynależności do każdej z nich decydowała dominująca treść; sześć kategorii rozbudowano o tematyczne podgrupy.

Wykres 3. Główne obszary tematyczne w badanych przekazach

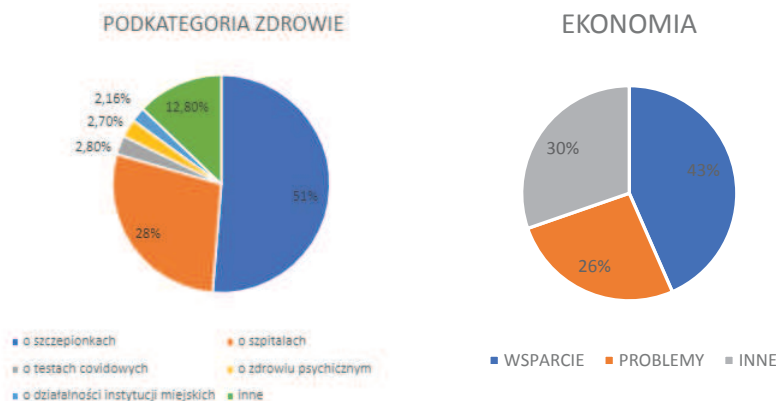

Źródło: opracowanie własne.

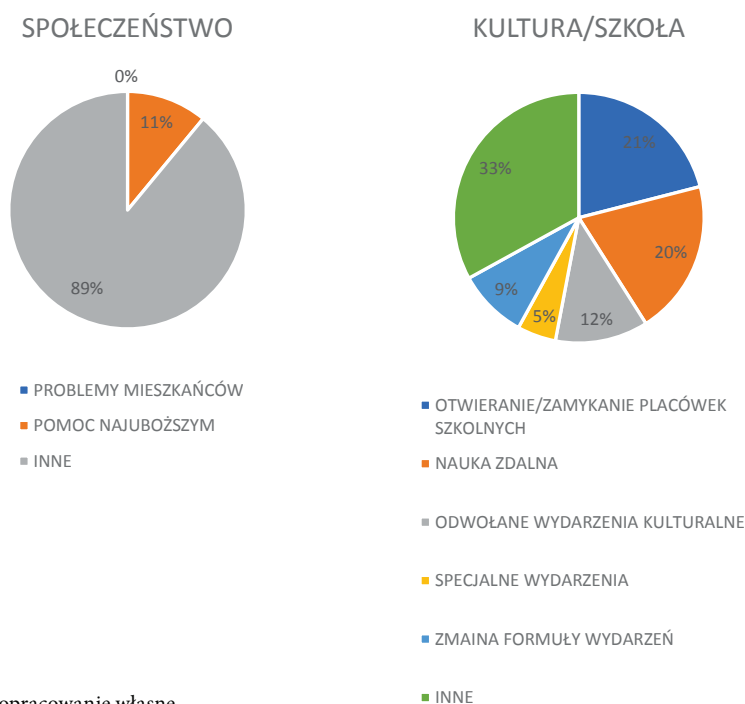
Najliczniejszą kategorię tematyczną stanowiły teksty dotyczące zdrowia. Łącznie opublikowano 561 takich materiałów (GS – 54, GWS – 124, KS – 124, PR Szczecin – 142, SuperFM – 27, TVP – 61, wSzczecin.pl – 29). Do drugiej kategorii zaliczały się statystyki dotyczące liczby nowych przypadków zachorowań oraz zgonów (444 przekazów). Trzecia kategoria to opracowania dotyczące sytuacji pandemicznej, w niej dominowały publikacje na temat nowych obostrzeń oraz przygotowań na kolejne fale pandemii (97 przekazów). Czwartą kategorię tematyczną stanowiły teksty dotyczące ekonomii i gospodarki (76). W tej grupie wyróżniono podkategorie: materiały traktujące o wsparciu, pomocy przedsiębiorcom (33), trudnościach i problemach wynikających z kolejnych obostrzeń (20) oraz „inne” (23), które nie poruszały tematyki z wcześniej wymienionych grup, lecz traktowały o głównej kategorii, czyli ekonomii i gospodarce. Do piątej kategorii – zagadnień społecznych – zaliczono 67 materiałów, które skategoryzowano w następujące podgrupy: dotyczące problemów mieszkańców (0), pomocy najuboższym (7) oraz „inne” (60). Kolejna kategoria to szkoła oraz kultura (81 tekstów), w której podkategorie dotyczyły: otwierania/zamykania placówek szkolnych (17), nauki zdalnej (16), odwołania wydarzeń kulturalnych (10), specjalnych wydarzeń (4), zmian formuły wydarzeń (7) oraz „innych” (27). Najmniejsza liczba tekstów ukazała się w kategoriach tematycznych traktujących o polityce (19), sporcie (10) oraz „innych” (7).

Wykres 4. Podkategorie głównych obszarów tematycznych badanych tekstów

cd. wykresu 4

Źródło: opracowanie własne.

Jak już wskazano, najliczniejszą tekstowo kategorią była ta dotycząca zdrowia (561). Zaliczono do niej materiały podejmujące kwestie działalności instytucji miejskich w dobie pandemii, funkcjonowania szpitali, organizacji szczepień, zagadnień zdrowia psychicznego oraz testów covidowych. Najczęściej pisało o szczepieniach (284), na ich temat wypowiedzieli się zarówno pracownicy służby zdrowia, jak i mieszkańcy i lokalni politycy. Lekarze niejednokrotnie podkreślali wagę tej formy profilaktyki i próbowali zbijać argumenty, które zarzucały, że w ten sposób ogranicza się wolność obywatelom: „Jest mnóstwo rzeczy, na które godzimy się dla bezpieczeństwa. Czy wolnością jest jazda bez prawa jazdy? Nikt nawet by tak tego nie rozważał. A w związku ze szczepieniami mówimy o wolności”²² – mówił w jednej z publikacji przywoływany już Miłosz Parczewski. Temat społecznego sceptycyzmu wobec szczepień pojawiał się wielokrotnie w wypowiedziach lekarzy; w innym tekście prof. Marcin Słojewski (szczeciński chirurg-urolog) powiedział: „Nie należy na

²² J. Kowalewska, *Prof. Parczewski z Rady Medycznej: wirusa krążącego w populacji jest bardzo dużo. Jestem tym przerażony*, <https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,27864229,profesor-parczewski-jestesmy-na-wojnie-hybridowej-z-koronawirusem.html> (dostęp 1.12.2021).

własną rękę weryfikować prawdy naukowej na temat szczepień, bo nie do nas to należy. Tak samo nie sprawdzamy inżynierów, czy ludzi, którzy budują mosty. Trzeba im po prostu zaufać”²³. Problem niechęci przystępowania do programu szczepień sygnalizowała również dr Magda Wiśniewska – szefowa Szpitali Tymczasowych: „Każda kolejna osoba, która się zaszczepi pierwszą dawką – to sukces. To, co mnie jednak martwi, to że coraz bardziej podnosi głowę ta hydra antyszczepionkowa [...]. Już jako eksperci, czyli osoby z przygotowaniem medycznym, nie wiemy jak przemówić do tych wszystkich, którzy nie wierzą”²⁴. Wśród wypowiedzi na temat szczepionek nie zabrakło również opinii mieszkańców, którzy – szczególnie przy pierwszym etapie masowych szczepień – negatywnie oceniali ich organizację. W jednym z tekstów w GS czytamy: „Jestem pewien, że istniejący system wykluczył z możliwości uzyskania szczepienia nie tylko moją mamę, ale tysiące innych starszych osób”²⁵. Program szczepień krytykowali także niektórzy szczecińscy posłowie, nazywając go „narodową kolejką i narodowym rozczarowaniem”²⁶.

W tekstach dotyczących zdrowia regularnie poruszano kwestie działania szpitali (156). Wśród materiałów można było znaleźć komentarze specjalistów, którzy mówili o trudnych warunkach, z którymi mierzą się w codziennej pracy: „Liczba zgonów na naszym oddziale jest bardzo wysoka. Nigdy wcześniej nie była ona tak duża. To jest bardzo przytłaczające. Nie jesteśmy w stanie pomóc chorym tak, jak byśmy chcieli”²⁷ – mówiła lek. med. Małgorzata Niekrasz. Ten problem poruszył także lek. med. Paweł Szakoła: „Pacjenci dojeżdżają na oddział za późno lub w stanie skrajnie ciężkim”²⁸. W opiniach powtarzał się również temat wyczerpania personelu, o którym opowiedziała m.in. dr. Magda Wiśniewska: „Od półtora roku walczymy z pandemią kosz-

²³ kov, ps, „Szczepmy się”. Szczecińscy lekarze tłumaczą dlaczego szczepionka na COVID-19 jest tak ważna, <https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,26688091,szczepmy-sie-szczecinscy-lekarze-tlumacza-dlaczego-szczepionka.html> (dostęp 15.01.2021).

²⁴ J. Gralka, „Hydra antyszczepionkowa coraz wyżej podnosi głowę”, <https://radioszczecin.pl/1,432176,hydra-antyszczepionkowa-coraz-wyzej-podnosi-glowe> (30.11.2021).

²⁵ B. Skarul, „Jak mam zaszczepić mamę? – pyta Czytelnik. NFZ odsyła do Rzecznika Praw Pacjenta”, <https://gs24.pl/jak-mam-zaszczepic-mame-pyta-czytelnik-nfz-odsyła-do-rzecznika-praw-pacjenta/ar/c14-15431477> (dostęp 9.02.2021).

²⁶ al, Szczecińscy Posłowie krytykują Narodowy Program Szczepień. „Ten system już się zawalił”, <https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,26720674,szczecinscy-poslowie-krytykuja-narodowy-program-szczepien-ten.html> (dostęp 25.01.2021).

²⁷ kk, „Pacjenci z COVID-19 trafiają najpierw do SOR-u. Nigdy nie było tu tylu zgonów”, <https://ekurier.24kurier.pl/Art/Show/150071> (26.04.2021).

²⁸ kb, „Chirurg: pacjenci dojeżdżają do nas za późno lub w stanie skrajnie ciężkim”, <https://szczecin.tvp.pl/53476391/chirurg-pacjenci-dojedzaja-do-nas-za-pozno-lub-w-stanie-skrajnie-ciezkim?fbclid=IwAR1VdWqbeJNTd0t1wJhAbeZu1KbLeFFOsHBenzMxAXDZq33Co-MzHb6f6Q> (dostęp 25.04.2021).

tem swoich rodzin, planów prywatnych. Jesteśmy zmęczeni, ale nikt z nas się nie poddaje”²⁹.

W opisywanej kategorii tematycznej znalazły się również publikacje poruszające temat wykonywania testów na COVID-19 (16), zdrowia psychicznego (15), działalności instytucji miejskich (12). Do kategorii „inne” zaliczono 71 tekstów, wśród których znalazły się tematy dotyczące tzw. ozdowieńców, rehabilitacji po przebyciu COVID-19, powikłań po chorobie, badania poziomu przeciwciał czy informacji o poszukiwaniu osób, które mogły mieć kontakt z osobą zakażoną.

Drugą najliczniejszą kategorię tematyczną, a tym samym najczęściej podejmowanymi przez media obszarami opisu, stanowiły zagadnienia społeczne (67). Zaliczono tu materiały poświęcone akcjom charytatywnym oraz pomocy najuboższym.

W GS najbardziej wyróżniającym się tekstem tej kategorii była informacja o ciężko przechodzącym COVID-19 młodym ratowniku ze Szczecina oraz społecznej zbiórce pieniędzy na jego rehabilitację: „Obecnie Karol walczy o życie na OIT WSZ Szczecin z powodu ciężkiej niewydolności oddechowej wywołanej chorobą COVID-19. [...] Pomóżmy Karolowi skorzystać z jak najlepszej rehabilitacji, fizjoterapii, aby jego powrót do bycia członkiem ZRM nastąpił maksymalnie szybko. Dobrze wiemy, że na jego miejscu mógł znaleźć się każdy z nas”³⁰. Materiałowi towarzyszyła informacja o akcji „Posiłek dla medyka”, która miała na celu dostarczanie ciepłego jedzenia dla lekarzy szczecińskich szpitali. Jak informowali jej organizatorzy: „Chcemy wspomóc medyków w tym ciężkim, również dla nas (z powodu całkowitego zamknięcia lokali gastronomicznych od października) czasie”³¹. W poruszających tematykę społeczną publikacjach GWS zdecydowanie najwięcej miejsca poświęcano

²⁹ A. Stanuch, „Szefowa szpitala tymczasowego w Szczecinie: Jestem za ograniczeniami dla osób niezaszczepionych”, <https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,27749557,szefowa-szpitala-tymczasowego-w-szczecinie-jestem-za-ograniczeniami.html> (dostęp 29.10.2021).

³⁰ S. Wasilewski, *Młody ratownik ze Szczecina ciężko przechodzi COVID-19. Trwa zbiórka na rehabilitację*, [https://gs24.pl/mlody-ratownik-ze-szczecina-ciezko-przechodzi-covid19-trwa-zbiorka-na-rehabilitacje/ar/c14-15375772%20%20\(27.01.2022\)](https://gs24.pl/mlody-ratownik-ze-szczecina-ciezko-przechodzi-covid19-trwa-zbiorka-na-rehabilitacje/ar/c14-15375772%20%20(27.01.2022)) (dostęp 27.01.2022).

³¹ S. Wasilewski, *Wraca „Posiłek dla medyka”. Szczeciński lokal wspiera lekarzy walczących z Covid-19*, <https://gs24.pl/wraca-posilek-dla-medyka-szczecinski-lokal-wspiera-lekarzy-walczacych-z-covid19/ar/c1-15512687> (dostęp 27.01.2022).

przeciwnikom szczepień i omawianiu podejmowanych przez nich działań³². Temat ten pojawił się również w materiale na portalu wSzczecinie.pl³³.

Warto wspomnieć o tekście poświęconym nauczycielom, którzy oddali swoją trzynastą pensję szczecińskim restauratorom. Joanna Połec-Truksiuk, dyrektorka SP nr 63 w Szczecinie, mówiła: „Jako szczecinianie wiele razy pokazaliśmy w pandemii, że w trudnych momentach potrafimy się zjednoczyć i jesteśmy solidarni [...]. Chcemy pokazać ludziom, że warto wspierać lokalne biznesy, bo wszyscy jesteśmy od siebie zależni. Ja kupuję rzeczy w miejscowym spożywcza, a pani, która tam pracuje, posyła dzieci do mojej szkoły”³⁴. Do pomocy restauratorom przyłączyli się także organizatorzy Szczecińskiego Baru Smakoszy: „Zawalczy o normalność, bo ona jest bliżej niż się wydaje. Trzeba po prostu chwilę poczekać. I my właśnie chcemy przeczekać to wspólnie”³⁵. Z kolei jeden z materiałów TVP Szczecin pokazywał akcję podjętą przez strażaków: „Placówki medyczne zmagają się z problemami kadrowymi. Żeby ugasić ten kadrowy pożar do pomocy i pracy w szpitalach dołączą kolejni strażacy. Trzynastu funkcjonariuszy, którzy mają uprawnienia zawodowe ratownika, będzie pracować w szpitalu tymczasowym na Pomorzanych, a także w szpitalu wojewódzkim w Szczecinie [...]”³⁶. O akcjach pomocowych – m.in. #SzczecinPomaga – informował również portal wSzczecinie.pl. Na jego stronach opublikowano wywiad z koordynatorkami wolontariatu, pomagającymi mieszkańcom miasta podczas pandemii³⁷, a także informację o akcji Polskiej Fundacji Przeciwdziałania Uzależnieniom, która – poprzez organizowanie warsztatów – miała pomóc młodzieży w powrocie do szkół: „Młodzież potrzebuje wsparcia. Słuchałyśmy dorosłych, dzieci i nauczycieli i stąd wiemy,

³² J. Kowalewszka, „Doktor Mengele won!”. *Antyszczepionkowcy ze Szczecina przed gabinetem doradcy premiera ds. koronawirusa*, <https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,27099978,doktoru-w-szczecinie-protest-antyszczepionkowcow-przed-gabinetem.html> (dostęp 18.05.2021).

³³ M. Kaczmarek, *Protest antyszczepionkowców przed gabinetem prof. Parczewskiego. „Stop segregacji sanitarnej”*, https://wszczecinie.pl/aktualnosci,protest_antyszczepionkowcow_przed_gabinetem_prof_parczewskiego_stop_segregacji_sanitarnej,id-37812.html (dostęp 18.05.2021).

³⁴ A. Stanuch, *Nauczyciele ze Szczecina przekazują swoje 13. pensje restauratorom. „Mała akcja pokazuje ogromny problem”*, <https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,26802565,nauczyciele-ze-szczecina-przekazuja-swoje-13-pensje-restauracjom.html?disableRedirects=true> (dostęp 18.02.2021).

³⁵ A. Stanuch, *Szczeciński Bazar Smakoszy pomaga restauratorom jadącym na oparach. „Zawalczy o normalność”*, <https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,26802565,nauczyciele-ze-szczecina-przekazuja-swoje-13-pensje-restauracjom.html> (dostęp 16.01.2021).

³⁶ D. Choroszko, MJ, *Strażacy na pierwszym froncie walki z pandemią. Strażacy na pierwszym froncie walki z pandemią*, <https://szczecin.tvp.pl/51895193/strazacy-na-pierwszym-froncie-walki-z-pandemia> (dostęp 20.01.2021).

³⁷ A. Kaczmarek, *Mimo codziennych obowiązków, pomagają innym podczas pandemii. „Dawanie innym czegoś od siebie powoduje, że sami coś dostajemy”*, https://wszczecinie.pl/index.php/aktualnosci,mimo_codziennych_obowiazkow_pomagaja_innym_podczas_pandemii_dawanie_innym_czegos_od_siebie_powoduje_ze_sami_cos_dostajemy_id-36735.html (dostęp 07.01.2021).

że takie wsparcie jest potrzebne – dodaje Agnieszka Zalewska, prezes Polskiej Fundacji Przeciwdziałania Uzależnieniom. – Najważniejsze dzisiaj jest umieć poradzić sobie z przerwą w relacjach z rówieśnikami. Warsztaty mają pomóc, jak radzić sobie ze stresem³⁸.

Kolejnym wyodrębnionym w badaniu obszarem były zagadnienia gospodarczo-ekonomiczne, któremu poświęcono łącznie 76 tekstów. Najczęściej informowano w nich o problemach przedsiębiorców, wsparciu dla ich działalności. Przykładem mogą być materiały o ulgach przewidzianych dla różnych podmiotów sfery gospodarczej. W jednym z nich czytamy: „W przetrwaniu korona-kryzysu mają pomóc symboliczne stawki za czynsz, a także kolejne ulgi i bonifikaty. Warunkiem uzyskania wsparcia jest wykazanie pogorszenia płynności finansowej w związku z pandemią. Branża beauty³⁹, czyli fryzjerzy, kosmetyczki, salony tatuażu czy piercingu, za wynajem lokalu zapłacą tylko złotówkę za metr kwadratowy. Podobnie właściciele dyskotek, klubów nocnych, siłowni, wesołych miasteczek czy klubów fitness. Taka sama stawka do końca czerwca obowiązywać będzie także gastronomików. Później czynsz będzie wynosił 50% podstawowej ceny⁴⁰. Nie zabrakło informacji o ekonomicznym aspekcie działalności instytucji publicznych: „Szpital Wojewódzki przy ul. Arkońskiej w Szczecinie z powodu rosnącej liczby zachorowań na COVID-19 musiał oddelegować personel medyczny na oddziały zakaźne. W związku z tym zawieszono pracę dwóch oddziałów – otolaryngologii dla dorosłych i dzieci oraz okulistyki. Dodatkowo, na terenie szpitala zostało utworzone izolatorium dla 10 osób⁴¹.

Tematy poświęcone ekonomicznym skutkom pandemii najczęściej podejmowała GWS. Przykładem jest, wspomniana już, sprawa właściciela lodowiska. „To był akt desperacji. Mam kredyty, tylko na prąd idzie dwa tysiące złotych dziennie. Lodowiska wyłączyć nie możemy. Rozmrożenie i zamrożenie lodu trwa minimum tydzień – właściciel Tomasz Fornalski⁴².

³⁸ A. Wojs, *Bezpłatne warsztaty dla młodzieży, które pomogą w bezstresowym powrocie do szkoły*, https://wszczecinie.pl/aktualnosci,bezpлатne_warsztaty_dla_mlodziemy_ktore_pomoga_w_bezstresowym_powrocie_do_szkoly,id-38624.html (dostęp 18.08.2021).

³⁹ K. Lipska-Sokołowska, *Chcę zarabiać, a nie dziadować*, <https://24kurier.pl/ekurier/chca-zarabiac-a-nie-dziadowac/> (dostęp 10.08.2021).

⁴⁰ *Ibidem*.

⁴¹ *Zawieszono oddziały w szpitalu wojewódzkim w Szczecinie. Przez rosnącą liczbę pacjentów z COVID-19*, <https://24kurier.pl/aktualnosci/wiadomosci/zawieszono-oddzialy-w-szpitalu-wojewodzkiem-w-szczecinie-przez-rosnaca-liczbe-pacjentow-z-covid-19/> (dostęp 4.10.2021).

⁴² J. Kowalewska, *„To był akt desperacji”. Właściciel lodowiska tłumaczy, dlaczego urządził kwiaciarnię na lodzie*, <https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,26662915,to-byl-akt-desperacji-wlasciciel-lodowiska-tlumaczy-dlaczego.html> (dostęp 7.01.2021).

Kolejną kategorię tematyczną stanowiły publikacje poświęcone edukacji (55 tekstów), kulturze (26) i religii (7), łącznie 88 publikacji. Dotyczyły one przede wszystkim: kwestii otwierania lub zamykania placówek edukacyjnych, nauki zdalnej, zainicjowanych specjalnych wydarzeń kulturalnych, tych odwolywanych lub zmieniających formułę. Teksty poświęcone zagadnieniom religijnym opisywały, jak kościoły radziły sobie z wprowadzanymi obostrzeniami⁴³.

W materiałach poświęconych edukacji informowano o działalności placówek edukacyjnych, organizacji zajęć hybrydowych, poruszano także sprawę stanu emocjonalnego uczniów. W tym celu przeprowadzono badania ankietowe na zlecenie Urzędu Miasta, o których mówił Piotr Krzystek, prezydent Szczecina: „Uczniowie to grupa osób, która została bardzo dotknięta skutkami pandemii [...]. Wiedzieliśmy to podskórnie, ale chcieliśmy dokonać w Szczecinie weryfikacji i jako jedni z pierwszych w Polsce wykonaliśmy szereg stosownych badań⁴⁴. Nie brakowało materiałów poświęconych skutkom nauki zdalnej, jednym z przykładów może być ten zrealizowany przez TVP Szczecin: „Uczniom brakuje nauczycieli, a nauczycielom uczniów. Zajęcia zdalne dla klas I–III prowadzone są od 9 listopada. Zdaniem pedagogów, choć nauka zdalna w czasie pandemii to konieczność, jednak nic nie zastąpi bezpośredniego kontaktu ucznia nauczycielem⁴⁵”.

Teksty poświęcone kulturze najczęściej miały charakter informacyjny, i jak już pisano dotyczyły kwestii organizacji wydarzeń kulturalnych w czasie pandemii. Przykładem może być cieszący się ogromną popularnością międzynarodowy zlot żaglowców The Tall Ships Races. Vadim Belobrovtssev, zastępca burmistrza Tallina, tak mówił o imprezie: „Do ostatniej chwili mieliśmy nadzieję, że tegoroczne regaty The Tall Ships Races odbędą się jak zwykle i z rozmachem. Jednak ze względu na ograniczenia covidowe i dalsze rozprzestrzenianie się wirusa, zostaliśmy zmuszeni do podjęcia wraz z innymi miastami portowymi trudnej decyzji⁴⁶”. Jednym z wartych podkreślenia wydarzeń

⁴³ J. Gralka, *Religijność w czasach koronawirusa. „Pandemia czegoś nas nauczyła”*, https://radioszczecin.pl/1_421523_religijnosc-w-czasach-koronawirusa-pandemia-czeg (dostęp 1.04.2021).

⁴⁴ A. Stanuch, *Szkoły w Szczecinie przed pierwszym dzwonkiem. Jak na uczniów wpłynęła pandemia? Co ze szczepieniami?*, <https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,27513748,skoly-w-szczecinie-przed-poczatkem-roku-szkolnego-jak-na.html> (dostęp 31.08.2021); A. Wojs, *Spacer zamiast WF-u. Jak będzie wyglądała szkoła po nauce zdalnej?*, https://wszczecinie.pl/aktualnosc,spacer_zamiast_wf_u_jak_będzie_wygladala_szkola_po_nauce_zdalnej,id-38719.html (dostęp 27.01.2022).

⁴⁵ J. Gonera, *Trudna sytuacja w regionie. Jak będzie wyglądała pandemiczna rzeczywistość?*, https://szczecin.tvp.pl/51734629/trudna-sytuacja-w-regionie-jak-będzie_wygladala_pandemiczna-rzeczywistosc (dostęp 10.01.2021).

⁴⁶ M. Gigiel, *The Tall Ships Races odwołane. Jest jednak szansa, że żaglowce przyłyną w tym roku do Szczecina*, https://wszczecinie.pl/aktualnosc,the_tall_ships_races_odwolane_jest_jednak_szansa_ze_zaglowce_przyplyna_w_tym_roku_do_szczecina,id-37946.html (dostęp 27.01.2022).

kulturalnych związanych z pandemią COVID-19 była akcja GWS „Minuta ciszy dla 1948 ofiar pandemii na Pomorzu Zachodnim”. Olgierd Geblewicz, marszałek województwa zachodniopomorskiego, powiedział o niej: „Oby ten dramatyczny licznik jak najszybciej się zatrzymał. Tak jak my zatrzymamy się w piątek w południe, by zademonstrować jedność, solidarność. By oddać hołd tym, którzy odeszli. By duchowo, dobrą myślą, wesprzeć tych, którzy teraz walczą o zdrowie i życie”⁴⁷.

■ Podsumowanie

Celem przeprowadzonych badań było sprawdzenie, które z obszarów życia społecznego były kontekstem dla informowania przez szczecińskie media o pandemii COVID-19 w roku 2021. Wyniki pokazują, że najczęściej eksplorowanym obszarem było zdrowie, w tym szczepienia oraz wszelkiego rodzaju działania podejmowane przez szpitale tymczasowe. Autorzy niektórych przebadanych publikacji koncentrowali się również na regularnym przedstawianiu statystyk związanych z zachorowaniami na COVID-19. Należy wspomnieć, że materiały – w stopniu porównywalnym do wyżej wymienionych tematów – poświęcano sytuacji pandemicznej, czyli nowym obostrzeniom, a także przygotowaniom do kolejnych jej fal. Te trzy obszary w przebadanych publikacjach były dominujące, prawie w każdym medium można było znaleźć przekaz, który dotyczył wyżej opisanych tematów. Najrzadziej poruszano kwestię związaną z kulturą, polityką oraz religią. Nie w każdym badanym przez nas źródle znajdowały się publikacje z wyżej wymienionych obszarów tematycznych, a jeżeli już się ukazywały, to były one nieliczne.

---

⁴⁷ redakcja, *Piątek, godz. 12. Minuta ciszy dla ofiar pandemii. Kto na Pomorzu Zachodnim zachęca do wsparcia akcji?*, <https://szczecin.wyborcza.pl/szczecin/7,34939,26872301,minuta-ciszy-dla-ofiar-pandemii-na-pomorzu-zachodnim-kto-juz.html> (12.03.2021).